

KINH TẾ HỌC KHU VỰC CÔNG

Bài tập 1

Các nguồn thu của chính phủ và kinh tế học về thuế

Ngày nộp: Thứ Tư, 17/04/2019

Câu 1: Các nguồn thu của chính phủ

- Anh/chị hãy phân biệt đặc điểm nguồn thu thuế và các nguồn thu ngoài thuế của chính phủ.
- Anh/chị hãy cho biết thuế, phí, và lệ phí giống và khác nhau như thế nào? Hãy lấy ví dụ để minh họa sự giống và khác nhau đó.
- Anh/chị hãy phân biệt thuế trực thu và thuế gián thu. Đây là ưu điểm và đây là nhược điểm của hai hệ thống thuế này nhìn từ góc độ đánh thuế của chính phủ?
- Trong số các nguồn thu thông thường của chính phủ, anh/chị hãy cho biết nguồn thu nào thường có độ nổi cao, nguồn thu nào thường có độ nổi thấp? Hãy giải thích và lấy ví dụ.

Câu 2: So sánh nguồn thu ngân sách giữa các nước

- Theo anh/chị, thu ngân sách của Việt Nam hiện nay là cao hay thấp? Hãy chứng minh bằng số liệu cho lập luận của anh/chị.
- Anh/chị hãy so sánh sự giống và khác nhau trong cơ cấu thu ngân sách của Việt Nam so với các nước trên thế giới.
- Anh/chị hãy cho biết đây là những nguồn thu ngân sách quan trọng nhất và đây là nguồn thu kém quan trọng nhất đối với Việt Nam hiện nay? Cơ cấu thu ngân sách của Việt Nam, đặc biệt là cơ cấu thu thuế cho thấy điều gì về tính hiệu quả và công bằng của hệ thống thuế Việt Nam hiện nay?
- Anh/chị có nhận xét gì về tính bền vững của cơ cấu thu ngân sách ở Việt Nam hiện nay không? Hãy sử dụng số liệu và lập luận để củng cố cho nhận xét của anh/chị.

Câu 3: Phân chia nguồn thu ngân sách giữa các cấp chính quyền

- Như đã trình bày trên lớp học, Luật Ngân sách Nhà nước (2015) của Việt Nam chia nguồn thu ngân sách ra làm ba phần: (i) Khoản thu ngân sách do trung ương hưởng 100%, (ii) Khoản thu ngân sách phân chia giữa trung ương với địa phương, và (iii) Khoản thu ngân sách do địa phương hưởng 100%. Anh/chị hãy cho biết, cơ sở để phân chia nguồn thu ngân sách giữa các cấp chính quyền là gì?
- Anh/chị hãy cho biết có điểm nào bất hợp lý trong cách thức xác định các khoản thu phân chia giữa ngân sách trung ương với ngân sách địa phương theo Luật Ngân sách Nhà nước (2015) không? Hãy giải thích.

Câu 4: Kinh tế học về thuế

- Theo anh/chị, để tăng doanh thu thuế, chính phủ nên tăng thuế suất hay giảm thuế suất? Hãy giải thích.

- b. Anh/chị hãy phân tích ưu và nhược điểm của các hệ thống thuế sau:
- Thuế lũy tiến và thuế lũy thoái
  - Thuế tính trên số lượng (hàng hóa) và thuế tính trên giá trị (của hàng hóa)
- c. Anh/chị hãy phân tích các thuộc tính của một hệ thống thuế tốt. Hãy lấy ví dụ về một chính sách thuế nào trong thực tiễn (Việt Nam hay bất kỳ nước nào) mà anh/chị cho rằng chính sách thuế đó phù hợp với loại thuộc tính mà anh/chị phân tích (mỗi thuộc tính có thể minh họa bằng một hệ thống thuế khác nhau).
- d. Bài học trên lớp chỉ ra các ảnh hưởng của thuế lên: (i) hành vi, (ii) tài chính, (iii) tổ chức, (iv) cân bằng tổng quát, và (v) thông báo (vốn hóa). Anh/chị hãy lấy ví dụ thực tế để minh họa cho những tác động làm thay đổi hành vi này của thuế.

Câu 5: Kinh tế học về thuế và thực tiễn Việt Nam

(Anh/chị chọn 1 trong 2 câu a hoặc b để làm)

- a. Theo chính phủ, việc cắt giảm thuế quan do cam kết hội nhập (tham gia FTAs) đã làm cho nguồn thu ngoại thương (các khoản thuế liên quan đến hoạt động ngoại thương) sụt giảm. Anh/chị có đồng ý với quan điểm này của chính phủ không? Hãy phân tích và chứng minh cho luận điểm của anh/chị.
- b. Chính phủ đang đề xuất giảm thuế suất thuế thu nhập doanh nghiệp từ 20% hiện nay về 15-17% để cạnh tranh với các nền kinh tế trong khu vực. Theo anh/chị, việc cắt giảm thuế này sẽ làm cho ngân sách chính phủ hụt thu hay tăng thu? Hãy phân tích và chứng minh cho luận điểm của anh/chị.

Câu 6: Phân tích đặc điểm của các chính sách thuế ở Việt Nam

- a. Anh/chị hãy cho biết, các loại thuế sau ở Việt Nam được thiết kế theo đặc tính của một hệ thống thuế lũy tiến, lũy thoái, hay tỷ lệ? Hãy giải thích.
- Thuế giá trị gia tăng
  - Thuế thu nhập doanh nghiệp
  - Thuế thu nhập cá nhân
  - Thuế tiêu thụ đặc biệt
  - Thuế nhập khẩu
- b. Anh/chị hãy phân tích 3 đặc tính: (i) hiệu quả kinh tế, (ii) công bằng xã hội, và (iii) doanh thu và tính khả thi của chính sách thuế sau (**chọn 1 chính sách thuế để phân tích**):
- Thuế giá trị gia tăng
  - Thuế thu nhập doanh nghiệp
  - Thuế thu nhập cá nhân
  - Thuế xuất, nhập khẩu
  - Thuế tài nguyên
  - Thuế sử dụng đất nông nghiệp
  - Thuế bảo vệ môi trường đối với xăng dầu